

19. juli 2019

EM2020/124

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut skal jeg hermed fremsætte følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om, at tildeling af licenser, kvoter samt indgåelse af servicekontrakter inden for fiskeriet bliver betinget af at vedkommendes samlede restancer til det offentlige ikke overstiger 100.000 kroner, med mindre der stilles sikkerhed for det forfaldne beløb.

(Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Det fremgår i §19, stk 4 i udbudsloven¹, at virksomheder kan udelukkes fra udbudsprocessen, såfremt virksomheden har ubetalt forfalden gæld, som overstiger kr. 100.000, vedrørende skatter og afgifter i Grønland eller det land, hvor virksomheden er etableret. Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det at bestemmelsens formål er at nedbringe gælden til offentlige myndigheder og forebygge nye restancer.

Grønlands Erhverv bekræfter, at muligheden har været praktiseret inden for byggebranchen i flere år og anvendes stort set i alle udbud fra det offentlige, dog med et forbehold for, at det ikke er sikkert praksissen bliver anvendt i de mindre udbud.

Virksomhedernes adgang til offentligt finansierede projekter bliver derfor begrænset via lovgivningen.

Anderledes tilgang har Naalakkersuisut i forbindelse med behandling af ansøgninger om adgang til samfundsejede ressourcer, som fiskerilicenser, kvoter og servicekontrakter.

I besvarelserne til to § 37 spørgsmål² der begge vedrører fiskerilicenser og forfalden offentlig gæld, fastholder Naalakkersuisut, at Naalakkersuisut ikke har planer om at lade det være en del af kriterierne, at ansøgere af licens til fiskeri ikke har forfalden gæld til det offentlige.

Det offentlige opererer derfor med to forskellige principper og lovgivningsmæssige tilgange, når det politiske system giver adgang til samfundsejede ressourcer. Spørgsmålet er om lovgivende og kontrollerende instans som Inatsisartut og Naalakkersuisut på denne måde bør gøre forskel på sine indbyggere.

¹ Inatsisartutlov nr. 6 af 12. juni 2019 om udbud i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i offentlige myndigheder og institutioner

² § 37 spørgsmål 2018-176, spm. nr. 6 & § 37 spørgsmål 2019-237, spm. nr. 6

I 2018 havde 17 personer med aktive fiskerilicenser forfalden gæld til det offentlige på mellem 1,0 og 5,0 mio. kroner, mens 2 personer med aktive fiskerilicenser havde en forfalden gæld til det offentlige på mellem 5,1 og 10,0 mio. kroner.³

Det giver god mening, at der bliver sat begrænsninger på adgang for at minimere misbrug eller at alt for mange ryger ud i konkurser på grund af usikkert og spinkelt økonomisk fundament, men så skal det gælde for alle der ønsker adgang til samfundsejede ressourcer. Alternativet er at vi fjerner alle de begrænsninger, som skaber ulige vilkår. Det sidste ser jeg ikke som en mulighed. Der bør derimod være de samme principper, som skal gælde for alle, når vi snakker om adgangen til samfundsejede ressourcer.

Det er baggrunden for, at vi fra Inuit Ataqatigiit fremlægger denne forespørgselsdebat om, at adgang til samfundsejede ressourcer må være, at ansøgeren som minimum ikke har forfalden gæld i form af skatter og afgifter til det offentlige, der overstiger kr. 100.000, og/eller at der bliver stillet sikkerhed for den del af gælden, som overstiger kr. 100.000.

For deltagere i fiskerierhvervet som ikke har forfalden gæld til det offentlige, vil et krav om at de samlede restancer til det offentlige ikke overstiger 100.000 kroner, med mindre der stilles sikkerhed for det forfaldne beløb, ikke have konsekvenser.

For debitoren, der har en gæld på baggrund af manglende betalingsvilje, vil en indførelse af skærpet krav få yderligere incitament til at indfri sine forpligtelser. I sådanne tilfælde vil dette kunne medvirke til at nedbringe de offentlige restancer.

For de deltagere i fiskerierhvervet hvor en manglende indfrielse af den forfaldne gæld skyldes manglende betalingsvilje, vil disse få et øget incitament til at rydde op i deres udestående.

For de deltagere i fiskerierhvervet hvor den manglende indfrielse af den forfaldne gæld skyldes manglende betalingsevne, vil en ændring medføre at disse parter ikke længere får adgang til licenser, kvoter eller servicekontrakter.

Først og fremmest er det et spørgsmål om at gøre det gældende, at alle behandles ens for loven, ved adgang til de samfundsejede ressourcer. I modsat fald skal der være vægtige argumenter for hvorfor der skal praktiseres forskelsbehandling.

For det andet må det være en opgave for det offentlige at afsende en signal om, at det ikke tolererer en gæld, der kan være undgået eller forsøgt undgået. De samlede restancer var primo 2018 på 959 mio. kroner, en stigning på 9,6% i forhold til januar 2016. Dette kan fortolkes som et tegn på et holdningsskred i befolkningen, som der politisk bør reageres på.

Jeg mener, at det er vigtigt, at vi her i Inatsisartut får en god debat om hvilke principper, der bør gælde i forhold adgang til samfundsejede ressourcer, og jeg ser frem til at høre indlæg fra Naalakkersuisut og de øvrige partier.

Med disse ord ønsker jeg alle en god og konstruktiv debat.

³ § 37 spørgsmål 2018-142